

**Бойовий статут
"Механізованих і танкових
військ сухопутних військ ЗСУ"
(Частина I, бригада, полк)
2026**

КУПИТИ

Бойовий статут Сухопутних військ, частина 1.

Бойова публікація “Бойовий статут “Механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України”(Частина I, бригада)” (далі – Бойовий статут) розроблений робочою групою офіцерів Командування підготовки командування Сухопутних військ Збройних Сил України спільно з Національною академією Сухопутних військ імені Петра Сагайдачного.

Цей Бойовий статут визначає основи організації та виконання командиром взводу (відділення, танку) механізованих (мотопіхотних, піхотних, стрілецьких, гірсько-штурмових) і танкових військ ЗС України завдань під час планування бою (дій).

У цьому Бойовому статуті враховано бойовий досвід застосування механізованих (мотопіхотних, піхотних, стрілецьких, гірсько-штурмових) і танкових військ ЗС України в російсько-Українській війни 2022-2023 років (раніше при проведенні Операції об'єднаних сил (Антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей) на сході України) (далі – ООС (АТО)).

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Командувача Сухопутних військ
Збройних Сил України

“ _____ ” _____ 2026 року № _____

БОЙОВИЙ СТАТУТ

“МЕХАНІЗОВАНИХ І ТАНКОВИХ ВІЙСЬК СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ” (ЧАСТИНА І, БРИГАДА, ПОЛК)

**Бойова публікація
командирам
військових частин з
порядку підготовки
та ведення бойових
дій (бою) бригадою
(полком)**

СІЧЕНЬ 2026

ОБМЕЖЕННЯ ДЛЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

Для розповсюдження в Збройних Силах України і інших складових сил оборони України. Виготовлення копій здійснюється з дозволу розробника військової публікації.

Ця військова публікація є першим виданням.

**КОМАНДУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ
СИЛ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З НАЦІОНАЛЬНИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	5
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
1.1	Основи загальновійськового бою (дій) бригади (полку)	6
1.2	Бойова потужність та функції загальновійськового бою (дій)	13
1.3	Операційне середовище (середовище бойових дій)	22
1.4	Загрози	27
2	ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВА БРИГАДА	30
2.1	Призначення та основні вимоги до загальновійськової бригади	30
2.2	Типова організації загальновійськових формувань	33
3	ПІДГОТОВКА БОЮ (ДІЙ) БРИГАДИ (ПОЛКУ)	34
3.1	Планування бою (дій) бригади (полку)	34
3.2	Репетиції	35
3.3	Підготовка підрозділів та штабів бригади (полку)	37
3.4	Підготовка району ведення бою (дій)	37
3.5	Практична робота командира, його заступників та службових осіб штабу у підпорядкованих підрозділах	37
4	УПРАВЛІННЯ БРИГАДОЮ (ПОЛКОМ) В БОЮ (ДІЯХ)	38
4.1	Організація управління підрозділами бригади (полку) в бою (діях)	38
4.2	Система управління підрозділами бригади (полку)	39
4.3	Пункти управління бригади (полку)	39
4.4	Організація зв'язку в бригаді (полку) під час бою (дій)	39
4.5	Скрите управління бригадою (полком) під час бою (дій)	40
4.6	Аналіз проведених дій (бою)	40
5	ОБОРОННИЙ БІЙ	42
5.1	Основи оборонного бою	42
5.2	Особливості підготовки оборонного бою	52
5.3	Ведення оборонного бою	56
5.4	Оборонний бій в особливих умовах	77
5.5	Перехід від оборонного до наступального бою або стабілізаційних дій	104
6	НАСТУПАЛЬНИЙ БІЙ	105
6.1	Основи наступального бою	105
6.2	Особливості підготовки наступального бою	113
6.3	Ведення наступального бою	117
6.4	Наступальний бій в особливих умовах	129
6.5	Зустрічний бій	150
6.6	Перехід від наступальних до оборонних або стабілізаційних дій	155
7	БІЙ В ОТОЧЕННІ ТА ВИХІД З ОТОЧЕННЯ	155
7.1	Бій в оточенні	155

7.2	Вихід з оточення	156
8	ДІЇ У ТИЛУ ПРОТИВНИКА	158
8.1	Основи, підготовка та дії рейдового (обхідного) загону	158
8.2	Основи, підготовка та дії тактичних десантів	170
8.3	Основи, підготовка та дії морського десанту	183
9	СТАБІЛІЗАЦІЙНІ ДІЇ	189
9.1	Основи стабілізаційних дій	190
9.2	Особливості підготовки стабілізаційних дій	196
9.3	Ведення стабілізаційних дій	202
9.4	Перехід від стабілізаційних дій до оборонного або наступального бою	206
9.5	Забезпечення безпеки цивільного населення	206
10	ПЕРЕМІЩЕННЯ	207
10.1	Основи переміщення	207
10.2	Марш	209
10.3	Підготовка маршу	214
10.4	Здійснення маршу	216
10.5	Перевезення	222
10.6	Комбіноване переміщення	227
11	РОЗТАШУВАННЯ В РАЙОНІ	227
11.1	Основи розташування в районі	227
11.2	Особливості підготовки розташування в районі	229
11.3	Зайняття та дії в районі зосередження	230
11.4	Особливості розташування у базових таборах	232
12	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПІДТРИМКА БОЮ (ДІЙ) ВІЙСЬК	232
12.1	Бойове забезпечення та підтримка військ	233
12.2	Забезпечення та підтримка військ	249
Додатки:		
1	Елементи бойового порядку бригади (полку) та їх характеристика	267
2	Системи, які забезпечують ефективне ведення бою (дій) бригади (полку), та їх характеристика	271
3	Бойовий порядок бригади (полку) в оборонному бою	274
4	Система позицій, районів і рубежів бригади (полку) в оборонному бою	275
5	Система вогневого впливу бригади (полку) в оборонному бою	276
	ПОСИЛАННЯ НА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	277
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	279
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	281
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	283
	ДЛЯ ЗАМІТОК	284

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.2. Основи загальновійськового бою (дій) бригади (полку)

1.1.1 *Основи загальновійськового бою* – система основних понять та принципів, які описують теорію підготовки і ведення бою загальновійськовими формуваннями.

Загальновійський бій (далі – ЗВБ) це сукупність узгоджених і взаємозв'язаних за метою, завданнями, місцем і часом *вогню, маневру та ударів* загальновійськових частин і підрозділів спільно з військовими частинами і підрозділами ЗС України та ІССО, які проводяться за єдиним замислом і планом, в обмеженому районі, протягом короткого часу та під єдиним керівництвом.

Видами ЗВБ є: наступальний і оборонний бій.

Метою ЗВБ є розгром військових формувань противника тактичного рівня (виведення із ладу об'єктів) та оволодіння важливими районами, рубежами, позиціями.

Змістом ЗВБ є бої (бойові дії): підрозділів (військових частин) першого ешелону; другого ешелону; ЗВРез та інших резервів (груп, загонів); артилерії, БпС, ППО; підрозділів (військових частин) підтримки та забезпечення, доданих та підтримуючих сил та засобів, а також ІССО.

За змістом заходів та їх кінцевою метою бій (дії) умовно поділяється на *вирішальні, формуючі та підтримуючі дії*.

Вирішальні дії (decisive operation) – це дії військового формування, безпосередньо спрямовані на досягнення мети місії у повному обсязі. Їх змістом є комплекс заходів, виконання яких забезпечує досягнення кінцевого стану (результату бою (дій)). На вирішальних діях зосереджуються основні зусилля.

Формуючі дії (shaping operation) – це дії будь якого елементу бойового порядку, спрямовані на створення та підтримку умов, необхідних для досягнення успіху вирішальних дій. Їх змістом є комплекс заходів впливу на противника, місцевість та інших учасників конфлікту. Формуючі дії можуть проводитись до початку, одночасно з вирішальними діями або після їх проведення. На формуючих діях можуть зосереджуватися основні зусилля у разі, якщо вони проводяться до або після вирішальних дій.

Підтримуючі дії (sustaining operation) – це дії спрямовані на створення сприятливих умов для ведення вирішальних та формуючих дій. Її змістом є комплекс заходів логістичної, фінансової та кадрової тощо підтримки, спрямований на збереження боєздатності підрозділів протягом тривалого часу, їх підготовку та ефективне застосування під час ведення вирішальних та формуючих дій.

Для ведення будь-яких дій призначається *основні та допоміжні сили*.

Основні сили (main efforts) – це військові формування, що призначаються для виконання найбільш важливих завдань в інтересах досягнення успіху певних дій.

Допоміжні сили (supporting efforts) – це військові формування, виконання завдань якими забезпечує дії основних сил.

Характерні риси ЗВБ (дій) – сукупність визначальних і найбільш важливих ознак та особливостей бою. Зміни характерних рис ЗВБ (дій) обумовлені появою нових (удосконаленням існуючих) зразків ОВСТ (засобів ураження) та принципів їх застосування.

Характерними рисами бою є: рішучість досягнення мети бою; висока інтенсивність маневру; висока напруженість і швидкоплинність; швидкі і різкі зміни обстановки; різноманітність способів ведення бою; швидкий перехід від одних видів бою (дій) до інших.

Воєнні дії являють собою мультидоменні операції в операційному середовищі, яке складається з 5 (п'яти) просторів (наземного, морського, повітряного, космічного, кібернетичного) і 3 (трьох) вимірів (людського, інформаційного, психологічного). Весь спектр воєнних дій ведеться об'єднаннями, з'єднаннями, військовими частинами і підрозділами під час криз та конфліктів з метою розгрому противника та отримання результатів, що відповідають спільним та національним цілям.

Воєнні дії мають ґрунтуватися на принципах, які відображаються рисами сучасних операцій (швидкоплинність, схожість, тривалість, глибина). Принципи ведення війни, застосовуються аналогічно на всіх рівнях командування, незалежно від рівня конфлікту.

1.1.2. *Принципи ведення загальновійськового бою* – обґрунтовані в результаті історичного аналізу та перевірені на практиці правила веденню бою (бойових дій). Принципами загальновійськового бою є:

маневр – поставити противника в невідгідне положення гнучким застосування бойових спроможностей (цілеспрямоване і злагоджене переміщення військових частин і підрозділів, бойової техніки та застосування вогневих засобів).

прагнення – спрямування кожного бою (дій) на чітко визначений рішучий та досяжний результат. На тактичному рівні заходи мають плануватися та проводитися відповідно до наміру та цілей, що визначених вищим командуванням. На рівні підрозділу або нижче, командир повинен забезпечити, щоб намір було виражено стисло та зрозуміло, щоб гарантувати, що підлеглі розуміють свою роль у досягненні мети.

наступальність – захоплення, відновлення та розвиток ініціативи. Командир має діяти, а не реагувати. Захоплення та утримання ініціативи надає командирі свободу дій і значну психологічну перевагу. Наступальний та агресивний дух поєднаний з рішучістю, активністю та безперервністю ведення бою необхідно розвивати на всіх рівнях і в усіх видах бою (бойових дій).

несподіваність – нанесення удару в той час в і в тому місці або таким чином, щоб противник не був підготовлений, також включає: елементи введення в оману, креативності, сміливості та швидкості, які командир повинен використовувати для досягнення максимальної переваги.

економія сил – використання на іншому (другорядному) напрямку мінімально необхідних сил та засобів, щоб спрямувати максимально можливу частину на основний напрямок, передбачає збалансоване використання сил і раціональне використання ресурсів відповідно до замислу бою. Іноді необхідно порівняти ризики в деяких районах, щоб досягти успіху на напрямку головного удару (зосередження основних зусиль).

масування – зосередження впливу сил і засобів в найбільш вигідному місці та часі для досягнення вирішальних результатів. Зосередження не обов'язково означає звичайну концентрацію зусиль, а розташування військових частин та підрозділів, таким чином, щоб вони могли завдати нищівного та вирішального удару там, де й коли це буде необхідно

єдність командування – забезпечення єдності зусиль під керівництвом одного відповідального командира для кожної цілі (завдання);

безпека – не допущення досягнення противником несподіваності або отримання ним неочікуваної переваги;

простота – збільшення ймовірності виконання завдань підготовкою простих планів та наказів;

В бою виключно важливо:

бачити себе, противника і розуміти операційне середовище;

вести постійне спостереження за противником та враховувати всі можливі форми контакту з ним;

створювати та використовувати фізичні, інформаційні та людські переваги для панування у прийнятті рішення;

встановлювати контакт з найменшим можливим елементом цивільного та військового секторів в районі виконання завдань;

нав'язувати противнику численні дилеми;

передбачати, планувати та здійснювати перехід від одного виду дій до іншого;

визначати, оцінювати та підтримувати основні зусилля;

постійно закріплювати результати;

розуміти та керувати впливом воєнних дій на підрозділи і персонал.

За рішенням командира визначені місії/бойові завдання можуть виконувати тактичні групи.

Тактична група – тимчасово створене військове формування для спільної підготовки та виконання конкретної тактичної місії/бойового завдання в операції АК. Як правило, вона створюється на основі загальновійськової частини (підрозділу), яка посилюється необхідними військовими частинами (підрозділами) родів військ СВ, спеціальних військ, видів ЗС України, ІССО в залежності від отриманої місії/бойового завдання, та факторів які можуть

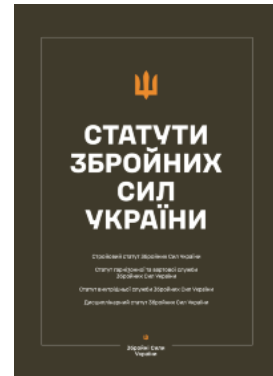
Рекомендована література

Бойовий статут
Сухопутних військ ЗСУ
(Частина II,
Механізований
батальйон) 2025

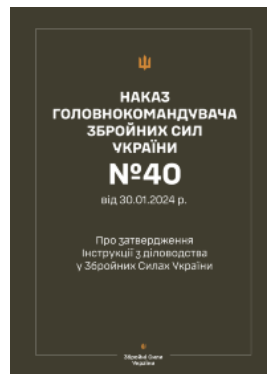
Наказ ГК № 140 —
Тимчасовий порядок
оформлення
оперативних (бойових)
документів

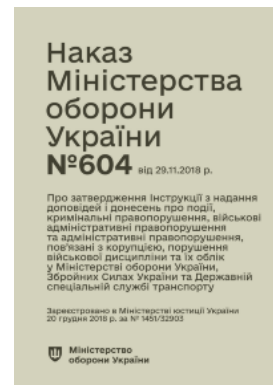
Статуту Збройних сил
України

Бойовий статут
Сухопутних військ ЗСУ
(Частина III, танкова
рота) 2026

Наказ ГШ ЗСУ № 40 —
Інструкція з
діловодства у Збройних
Силах України +
Додатки (зі змінами
2026 рік)

Наказ МОУ № 604 —
Інструкція з надання
довідей і донесень
про події, кримінальні,
військові
адміністративні та
адміністративні
правопорушення,...

Перейти до категорії
Статуту ЗСУ

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ